

Czy herezje są twórcze?
tom 2

The Polish Journal
of the Arts and Culture
6 (3/2013)

Czy herezje są twórcze?

tom 2

The Polish Journal
of the Arts and Culture
6 (3/2013)

Pod redakcją
Pauliny Tendery
i Joanny Puchalskiej

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

The Polish Journal of the Arts and Culture
Czasopismo jest wydawane w ramach serii „Estetyki i Krytyki”

Rada naukowa:

Marta Kudelska (przewodnicząca, UJ), Ignacy S. Fiut (AGH),
Joanna Jurewicz (UW), Janusz Krupiński (UP), Piotr Mróz (UJ),
Krzysztof Pawłowski (Ignatianum), Mauro Perani (Università di Bologna),
Paweł Sajdek (KUL), Beata Szymańska (UJ), Anna I. Wójcik (UJ)

Redakcja:

Leszek Sosnowski (red. naczelny),
Agata Świerzowska (z-ca red. naczelnego),
Paulina Tendera (sekretarz), Marcin Lubecki

Recenzenci artykułów:

dr hab. Izabela Trzcińska, dr hab. Michał Bohun, prof. dr hab. Beata Szymańska,
dr Ignacy Nasalski, dr Przemysław Piekarski, prof. dr hab. Marta Kudelska,
dr Marta Taperska, dr Michał Wasilewski, dr hab. Cezary Woźniak

Współpraca wydawnicza:

Wydawnictwo Nowa Strona –
Katarzyna Migdał
ul. Łagodna 85/26
43-300 Bielsko-Biała

Redakcja językowa, skład i projekt okładki:
Wydawnictwo Nowa Strona

Na okładce wykorzystano fragment obrazu Stefana di Giovanniego *Palenie heretyka*,
National Gallery of Victoria, Melbourne, Australia

ISSN 1643-1243

© Copyright by The Polish Journal of the Arts and Culture
Kraków 2013
Nakład: 120 egz.

SPIS TREŚCI

Elżbieta Olzacka	
Ucieczka od świata jako droga do zbawienia – antysystemowe realizacje postaw rosyjskich staroobrzędowców	9
Bogusz Pawiński	
Rola herezji w procesie kształtowania się i rozkładu marksistowskiej ortodoksji	29
Michał Bohun	
„Prawda was wyzwoli”. O herezji Lwa Tołstoja	45
Małgorzata Kniź	
„Dialektalna herezja” wobec językowej ortodoksji w Egipcie	71
Małgorzata Kniź, Paulina Niechciał	
Bahaici w Iranie i Egipcie. Perspektywa porównawcza	89
Wojciech Kosior	
Przemiana Eliszy ben Awuja. Uwagi o adekwatności kategorii herezji w judaizmie rabinicznym	109
Marek Szymański	
Pojęcia ortodoksji i herezji w buddyzmie indyjskim	125
Tomasz Wiśniewski	
„Herezja w herezji”. O historycznym wizerunku ismailitów	143
Jarosław Zapart	
„Buddyzm krytyczny” w wymiarze społecznym, filozoficznym i metodologicznym (I)	161

Jarosław Zapart	
„Buddyzm krytyczny” w wymiarze społecznym, filozoficznym i metodologicznym (II)	177
Robert Szukstul	
Sobory chrześcijańskie a „sobory” buddyjskie Kilka refleksji porównawczych	195
Piotr Kalicki	
Środkowy Horyzont w Andach – świadectwo herezji czy pluralizmu wierzeń?	219
Noty o autorach	235

CONTENTS

Elżbieta Olzacka	
Escape from the World as the Way toward Salvation: Anti-Systemic Realizations of the Attitudes of Russian Old Believers	9
Bogusz Pawiński	
The Role of Heresy in the Processes of Formation and Decay of Marxist Orthodoxy	29
Michał Bohun	
“The Truth Shall Make You Free.” On Leo Tolstoy’s Heresy	45
Małgorzata Kniź	
Language Orthodoxy and the “Dialectal Heresy” in Egypt	71
Małgorzata Kniź, Paulina Niechciał	
The Baha’i Community in Iran and in Egypt: a Comparative View	89
Wojciech Kosior	
The Transformation of Elishah Ben Avuyah. Some Remarks on the Adequacy of the Category of Heresy in Rabbinic Judaism	109
Marek Szymański	
Orthodoxy and Heresy within Indian Buddhism	125
Tomasz Wiśniewski	
A Heresy within a Heresy. On the Historical Image of Ismailis	143
Jarosław Zapart	
Social, Philosophical and Methodological Aspects of Critical Buddhism (I)	161

Jarosław Zapart	
Social, Philosophical and Methodological Aspects of Critical Buddhism (II)	177
Robert Szuksztul	
Christian Councils and Buddhist ‘Councils.’ Some Comparative Reflections	195
Piotr Kalicki	
Middle Horizon in the Central Andes – Evidence of Heresy or Religious Pluralism?	219
Notes on Authors	235